

I dag på overgangen mellom åpenbaringstiden og fastetiden møtes vi av en prekentekest som består av to deler. To fortellinger der Jesus og disiplene er med. Når vi nå skal høre prekentekest, hør da etter om dere finner en fellesnevner, et tema som går igjen i begge, det som gjør at disse to fortellingene hører sammen.

Prekentekest: Luk 18,31-43

Jesus tok de tolv til side og sa til dem: "Se, vi drar opp til Jerusalem, og alt det som profetene har skrevet om Menneskesønnen, skal gå i oppfyllelse. Han skal overgis til hedningene og bli hånet og mishandlet og spyttet på, og de skal piske ham og slå ham i hjel. Og den tredje dagen skal han oppstå." Men de skjønnte ikke noe av dette. Det var skjult for dem, og de forstod ikke hva han mente.

Da han nærmet seg Jeriko, satt en blind mann ved veien og tigget. Mannen hørte at mye folk kom forbi, og spurte hva det var. De svarte at det var Jesus fra Nasaret som gikk forbi. Da ropte han: "Jesus, du Davids sønn, miskunn deg over meg!" De som gikk foran, skjente på ham og bad ham tie, men han ropte bare enda høyere: "Du Davids sønn, miskunn deg over meg!" Jesus stanset og bød at den blinde skulle føres til ham. Da han kom, spurte Jesus ham: "Hva vil du jeg skal gjøre for deg?" Han svarte: "Herre, la meg få synet!" Jesus sa til ham: "Bli seende! Din tro har frelst deg." Straks kunne han se, og han gav seg i følge med Jesus og lovet Gud. Og hele folkemengden som så dette, lovpriste Gud.

Slik lyder Herrens ord.

To fortellinger. Ser du hva som binder disse sammen? Først forbereder Jesus disiplene: "Se, vi går opp til Jerusalem." Jesus skulle gå mot lidelse, død og oppstandelse. Men disiplene skjønnte ikke noe av dette, selv om Jesus opp til flere ganger forberedte dem. Så kom møte med den blinde mannen. Kanskje blindhet er et stikkord. Disiplene var likeså blinde som den blinde mannen. Han hadde en fysisk funksjonshemning. Disiplene så Jesus med sine øyne, men de så ikke hva Jesu oppdrag gikk ut på. De så ikke hva skriftene i Det gamle testamentet sa om Jesus. De forstod ikke hva Jesus selv sa.

Så handler det denne søndagen om å være seende og ikke blinde. Hvordan kunne disiplene gå sammen med Jesus i en tre års tid uten å se hva oppdraget hans gikk ut på? De kjente Det gamle testamentet. Loven, profetene og Skriftene, alt sammen vitnet om hvem Jesus var og om Guds frelsesplan. Når Jesus bruker tittelen Menneskesønnen om seg selv så henviser han til profeten Daniels bok. Der står det: "Se, med himmelens skyer kom det en som var lik en menneskesønn. Han nærmet seg den gamle av dager og ble ført fram for ham. Han fikk herredømme, ære og rike; folk og stammer med ulike språk, alle folkeslag skal tjene ham. Hans velde er et evig velde, det skal ikke forgå; hans rike går aldri til grunne." Dan 7,13-14.

"Se, vi går opp til Jerusalem." Hvordan kunne det stemme at han som var gitt herredømme, ære og rike, et velde som aldri skulle forgå. Hvordan kunne det forenes med at Jesus skulle overgis til hedningene og bli hånet og mishandlet og spyttet på, og de skulle piske ham og slå ham i hjel? Det ene handler om opphøyelse, det andre om fornedrelse. Disiplene skjønnte ingen ting. Deres øyne var lukket for det som skulle skje med Jesus.

"Se, vi går opp til Jerusalem." På veien dit støtte de på en blind mann. Han hørte at Jesus fra Nasaret kom forbi. Han ropte med høy røst: "Du Davids sønn, miskunn deg over meg", og han tiltalte Jesus som Herre i sin bønn om miskunn, som på gresk er ordene vi kjenner fra vår gudstjeneste: "Kyrie eleison". Mannen var blind. Han hørte at Jesus fra Nasaret kom forbi. Det var alt han hørte, men han ropte på Messias. Den blinde mannen ropte på Davidssønnen som skulle komme, Messias, som var av Davids ætt. Den blinde mannen ble hysjet på, men han ropte bare enda høyere. Han ropte ut sin trosbekjennelse: "Du Davids sønn." Han kunne ikke se med sine øyne, men han visste i sitt indre at Jesus var kommet som oppfyllelsen av det profetene i gammel tid hadde sagt skulle skje. "Du Davids sønn, miskunn deg over meg," - en bekjennelse av tro. Jesus stanset og sa: "Din tro har frelst deg."

Hvorfor er så manges øyne lukket for Jesus i dag? Det har forundret meg mange ganger, og jeg kan ikke forstå at jødene, Jesu eget folk, den dag i dag ikke ser hvem Jesus er. De er opplært i Det gamle testamentet. De kjenner alt som er skrevet om Menneskesønnen og Messias, og de har hørt om Jesus. Både kristne og jøder har det samme Gamle testamentet som hellig skrift. Både kristne og jøder vet at jødernes historie er forankret i Guds profetiske ord.

Det fortelles at Golda Meir, som var den første arbeidsministeren etter at Israel ble egen stat og senere ble statsminister, at hun en gang møtte en gammel mann fra Yemen. Det var i 1949. Han var én av svært mange som da kom hjem til staten Israel. Golda Meir møtte han på flyplassen og spurte om han hadde sett et fly før. Nei, svarte han. Men var du ikke redd for å fly da? Nei, svarte han, det står jo alt sammen i Bibelen. Så siterte den gamle hjemkomne jøden fra Jesaja 60: "Hvem er disse som driver hit lik skyer, flyr som duer til sine dueslag?" Så viste han til profetordet om at jødene skal føres hjem fra fjerne land. "Tarsis-skipene seiler forrest. De fører dine sønner hjem fra det fjerne." Slik kan den som har lest sin bibel og har åpne øyne se når profetordet går i oppfyllelse.

Men det vanskeligste å ta til seg var at Jesus kom for å lide og dø. Her var disiplenes øyne lukket. De var blinde for det som skulle skje, og de stod der hjelpeløs og forvirret da det skjedde. Det var ikke et uvesentlig punkt i den kristne tro de hadde vanskelig for å få med seg. Nei, det var selve evangeliet som gikk dem hus forbi. Er det ikke slik også i dag? Når presten bruker ord som frelse, nåde, kors og Jesu blod. Når presten taler om Jesu død på korset som et

sonoffer for våre synder, og om forsoningen. Da er det som mange ører lukkes. Da taler presten vanskelige ord. Da er det en tung preken, ja, kanskje også en dyster og trist preken i noens ører. Mens andre tar ordene til seg, spiser hvert ord som åndelig føde og styrkes i troen og sier takk til Jesus.

Hvorfor er mange lukket for at Jesus måtte lide og dø? ... Da Jesus så og hørte den blinde mannen rope Kyrie eleison, da stanset han og spurte: "Hva vil du jeg skal gjøre for deg? Han svarte: Herre, la meg få synet! Jesus sa til ham: Bli seende! Din tro har frelst deg."

Jesus kan åpne blinde øyne. Kyrie eleison er en bønn om hjelp, en bønn om at Herren må vise mildhet og godhet mot deg, at han må miskunne seg over deg. Vi roper vårt Kyrie eleison hver søndag. Du kan legge hele deg og hele ditt liv i denne bønnen. Mannen ved Jeriko la fram for Jesus sin blindhet. Det finnes så mange måter å være blind på. Disiplene så ikke evangeliet. De var blinde for at Jesus gjennom sin lidelse og soningsdød skulle åpne en jublende fremtid for alt Guds folk i Guds rike. Også blant disipler i dag er mange blinde for å se Guds herligheten i Jesu død på korset. Kanskje noen og enhver skulle be Jesus åpne sine øyne slik at en ser evangeliet. Kanskje vil vi da som menighet nå lengre ut med å se blinde mennesker langs veien vi går som roper om hjelp til å få øye på Jesus.

Så fortelles det om mannen ved Jeriko: "Straks kunne han se, og han gav seg i følge med Jesus og lovet Gud. Og hele folkemengden som så dette, lovpriste Gud." Han som ble helbredet for sin blindhet ble nå en Jesu etterfølger. Og takken steg opp til Gud. I gudstjenesten går Kyrie over i Gloria. Slik har vi lært av han som fikk synet igjen. Først en bønn om hjelp. Så skal takken fra Guds menighet stige opp til Gud fra kirker over hele vår jord.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.